

Gultowy ^[edytuj]

Z Wikipedii, wolnej encyklopedii

Gultowy – wieś w Polsce położona w województwie wielkopolskim, w powiecie poznańskim, w gminie Kostrzyn.

W latach 1975-1998 miejscowość położona była w województwie poznańskim.

Wieś wzmiankowana po raz pierwszy w 1311 r., do końca XV wieku należała do rodu Grzymaliłów. W XVI wieku przeszła w posiadanie Leszczyców Gultowskich. Kolejnymi właścicielami (w XVIII wieku) były rodziny Skaławskich i Sluckich, później (od 1776 r.) Bnińskich, w XIX wieku Ostrowskich. Później Gultowy powracają we **władanie Bnińskich**, w rękach których pozostają aż do 1939 r.

Zabytki ^[edytuj]

Pałac

We wsi klasycystyczny pałac zbudowany w latach 1779–1786 dla Ignacego Bnińskiego, starosty średzkiego. Pierwotnie prace rozpoczął nieznan architekt, jednak wkrótce zaangażowano Ignacego Graffa, któremu pałac zawdzięcza swój ostateczny kształt z elementami późnego (tzw. zimnego) baroku (ryzality boczne, spiętrzenie dachu nad pseudoryzalitem środkowym). Budynek dwukondygnacyjny, z wysokim podjazdem z żeliwną balustradą. Na tympanonie ponad pseudoryzalitem środkowym herb Bnińskich - Łodzia z panopliami. Nad ryzalitami bocznymi płaskorzeźby.

Wewnątrz, w zachodnim skrzydle, dwukondygnacyjna sala balowa, zdobiona freskami iluzjonistycznymi o motywach architektonicznych autorstwa Antoniego Smuglewicza z lat 1800–1804. Na parterze znajdują się pomieszczenia reprezentacyjne, na piętrze mieszkalno - sypialne. Na uwagę zasługuje dekoracja sztukatorska salonu marmurowego, zielonego i sypialni, prawdopodobnie również autorstwa braci Smuglewiczów.

Budynek otacza park, w bezpośrednim sąsiedztwie pałacu regularny, dalej krajobrazowy, ze stawami i starym drzewostanem. W parku oficyna, budynek stajni i wozowni (w kształcie litery L) oraz domek ogrodnika ze szklarnią.

W 1821 r. w pałacu gościł Julian Ursyn Niemcewicz (spokrewniony z Bnińskimi).

Ostatnim przedwojennym właścicielem był Adolf Bniński, wojewoda poznański. Pałac zniszczony w 1945 r. Po wojnie we władaniu miejscowego PGR. Prace konserwatorsko - restauracyjne przeprowadzono w latach 1968–1974. W latach 90. XX wieku córka Adolfa Bnińskiego przekazała pałac poznańskiemu uniwersytetowi.

Od 2009 roku w pałacu i w otaczającym go parku prowadzone są prace renowacyjne, które mają na celu przystosowanie go do projektu Domu Pracy Twórczej UAM. Prace przerwał pożar pałacu, który wybuchł w nocy z 3 na 4 września 2009 r. Pożar wyrządził szkody na kwotę 2 mln polskich złotych. Przyczyny pożaru są nieznane.

Kościół

Obok pałacu, na niewielkim wyniesieniu, **kościół św. Kazimierza** z 1738 r., jednonawowy, o budowie szachulcowej z dachem krytym gontem. W 1784 r., przy zakrystii, dobudowano ceglana, **neogotycka kaplice grobowa Bnińskich**. Drewniana wieża pochodzi z 1834 r. Polichromia wnętrza z lat 1750–1760. Wyposażenie świątyni jest rokokowe (oltarz z obrazem Matki Boskiej z Dzieciątkiem, ambona, konfesjonał).

